

Bu rapor ZENNA Kurumsal Marka Araştırma ve Danışmanlık A.Ş. tarafından

RepMan İtibar Araştırmaları Merkezi için hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	2
RESPECT Sürdürülebilirlik Stratejilerinin Performansı Araştırma Sonuçları.....	3
1. Araştırma Kapsamı ve Demografi	3
2. İklim Krizi Hedefine Ulaşmaya Yönelik Değerlendirmeler.....	4
3. Kurumların/ Şirketlerin Sürdürülebilirlik Stratejilerinde Öncelikler Neler Olmalı?	5
4. Sürdürülebilirlik Stratejileri “Zorunluluk ve Samimiyet”	7
5. Şirketlerin Sürdürülebilirlik Uygulamalarındaki Eksikliklerini Etkileyen Konular (T2B)	8
6. Sürdürülebilirlik Çalışmalarını İş Modellerinin İçinde Değerlendiren, Performans Olarak Farklılaşan Şirketlerin En Fazla Odaklandığı Konular	9
7. Sürdürülebilirlik Stratejileri ve Uygulamalarının Şirketlerin İtibarıyla İlişkisi	10
8. Yeşil Yıkama/Aklama – Şirketler ve Sivil Toplum Kuruluşları	11
9. Özel Sektörün Sivil Toplum Kuruluşları ile İlişkilerine Yönelik Algı.....	13

RESPECT Sürdürülebilirlik Stratejilerinin Performansı

Araştırma Sonuçları

1. Araştırma Kapsamı ve Demografi

2024 senesi RESPECT Araştırması'nın amacı, kanaat önderleri nezdinde, "Türkiye'de kurumların sürdürülebilirlik stratejilerinde önceliklerinin neler olduğunun belirlenmesi, sürdürülebilirlik stratejilerinin uygulamalarla tutarlılığının incelenmesidir.

Araştırmanın saha süreci 23 Şubat-20 Mart 2024 tarihleri arasında, topluma ve iş dünyasına yönelik sivil toplum kuruluşları yetkilileri, akademisyenler, etkileyici yayıncılar, sürdürülebilirlik alanındaki uzmanlar, iş dünyasında sürdürülebilirlik alanını yöneten profesyoneller ile olmak üzere 52 farklı kurum yetkilisi ve uzman kişi ile görüşülerek gerçekleştirilmiştir

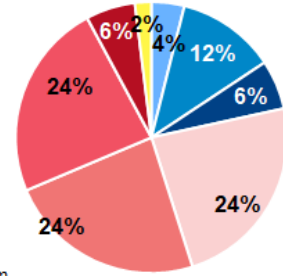
Profil Detayı

%50 Kadın - %50 Erkek

Kıdem

- 6-10 sene arası
- 11-15 sene arası
- 16-20 sene arası
- 21-25 sene arası
- 26-30 sene arası
- 31-40 sene arası
- 40 seneden fazla
- Cevap vermek istemiyorum

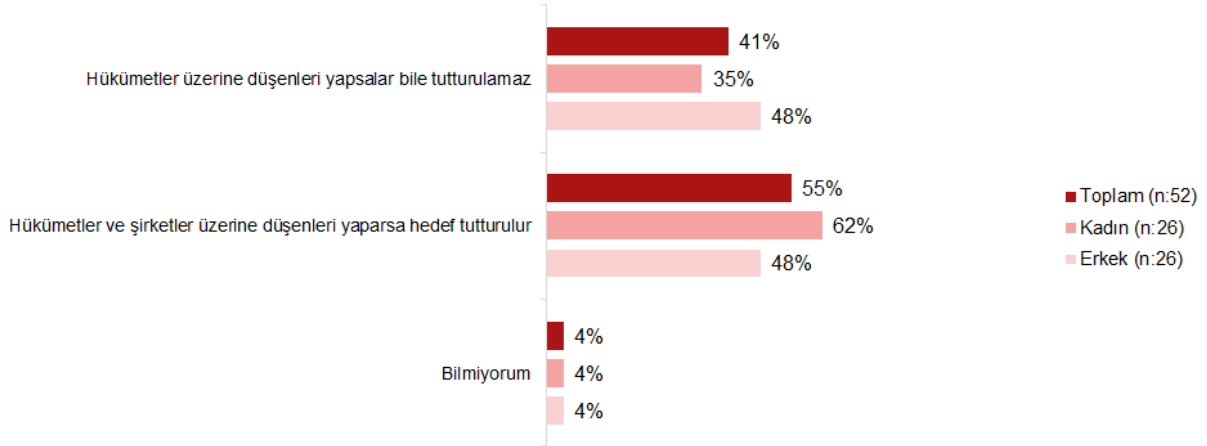

Baz: 52 (Tüm Görüşülenler)

2. İklim Krizi Hedefine Ulaşmaya Yönelik Değerlendirmeler

Kanaat önderlerinin %55'i, şu andaki durumda şirketlerin politika ve uygulamalarını dikkate alarak değerlendirme yaptıklarında "hükümetler ve şirketler üzerine düşenleri yaparsa "iklim krizi hedeflerinin (2050/ Küresel ısınmayı 1,5 derece ile sınırlandırmak gibi) tutacağını" belirtmektedir. Araştırma kapsamında görüşülen kadın ve erkek kanaat önderleri içerisinde düşünce farklılığı olduğu dikkat çekmektedir. Kadın kanaat önderleri sorumluluklar dikkate alınarak şirket ve hükümetler üzerlerine düşen sorumlulukları yaparsa iklim hedefi tutar oranı %62 iken erkek kanaat önderleri nezdinde bu oran %48'dir.

Hükümetler üzerlerine düşeni yapsalar bile iklim krizi hedefi tutturulamaz diyen erkek kanaat önderleri oranı %48 iken kadın kanaat önderleri bu konuda çok daha olumlu yanıt vermiştir ve oran %35'dir.

Soru: Kurumların/ şirketlerin politika ve uygulamalarını dikkate aldığınızda iklim krizi hedefleri tutar mı? (2050/ Küresel ısınmayı 1,5 derece ile sınırlandırmak gibi)

3. Kurumların/ Şirketlerin Sürdürülebilirlik Stratejilerinde Öncelikler Neler Olmalı?

Kanaat önderleri nezdinde kurumların/ şirketlerin sürdürülebilirlik stratejilerinde öncelikli olarak dikkate alınması gerekli 4 konu öne çıkmaktadır. Öne çıkan konuların ortak özelliği dikkate alındığında kanaat önderleri şirketlerin/kurumların öncelikle doğanın korunması ve insan haklarını dikkate almaları gerekliliğini öne çıkarmaktadır.

- *Yenilenebilir enerjinin fosil ve kömür kaynaklı enerjinin yerini alması*
- *Döngüsel ekonomi, sıfır atık uygulamaları*
- *Bio çeşitliliğin korunması, çevre, iklim ve doğanın dönüşümü*
- *İnsan hakları (ırk ayrımcılığı yapmama, kadına şiddete karşı mücadele, toplumsal cinsiyet eşitliği, kapsayıcılık)*

İkinci öncelikli konular ise “toplumsal yatırım projeleri” ve “ekolojik dönüşüm, onarıcı tarım” şeklinde dile getirilmektedir.

Soru: Size göre kurumların/ şirketlerin sürdürülebilirlik stratejilerinde en öncelikli 5 konu neler olmalı?

Lütfen size göre en öncelikli gördüğünüz maksimum 6 konuyu işaretleyiniz.

Kadın ve erkek kanaat önderleri nezdinde kurumların/ şirketlerin sürdürülebilirlik stratejilerinde öncelikli olarak dikkate alınması gerekli konularda farklı öncelik düzeyinde yer alan konular incelendiğinde, erkek kanaat önderleri için;

- *Döngüsel ekonomi, sıfır atık uygulamaları*
- *Sosyal girişimlerin desteklenmesi*

Kadın kanaat önderleri içinse;

- *Bio çeşitliliğin korunması, çevre, iklim ve doğanın dönüşümü*
- *İnsan hakları (ırk ayrımcılığı yapmama, kadına şiddete karşı mücadele)*

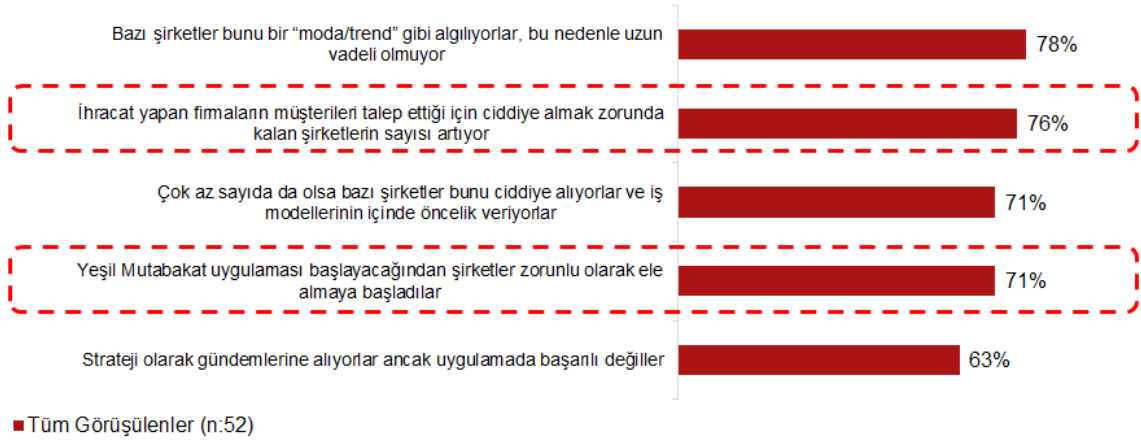
daha öncelikli uygulamalara alınması gerekliliği belirtilmektedir..

		TÜM KATILANLAR	Kadın Kanaat Önderleri	Erkek Kanaat Önderleri
Size göre kurumların/ şirketlerin sürdürülebilirlik stratejilerinde en öncelikli 5 konu neler olmalı?	Baz	51	26	25
	Yenilenebilir enerjinin fosil ve kömür kaynaklı enerjinin yerini alması	65%	69%	60%
	Döngüsel ekonomi, sıfır atık uygulamaları	65%	58%	72%
	Biy çeşitliliğin korunması, çevre, iklim ve doğanın dönüşümü	61%	69%	52%
	İnsan hakları (ırk ayrımcılığı yapmama, kadına şiddete karşı mücadele..9	61%	73%	48%
	Toplumsal yatırım programları	33%	31%	36%
	Ekolojik dönüşüm, onarıcı tarım	29%	27%	32%
	Sosyal girişimlerin desteklenmesi	25%	4%	48%
	Gereksiz tüketimin kısıtlanması	25%	23%	28%
	Çalışan hakları, iş ve işçi sağlığı ve güvenliği	24%	23%	24%
	Sivil toplum kuruluşları ile iş birlikleri	24%	31%	16%
	Yapay zekâ ile iklim sorunlarına karşı çözümler	22%	23%	20%
	Sosyal inovasyon projeleri	20%	23%	16%
	Sosyal sorumluluk yatırımları	8%	12%	4%
	Hayırseverlik ve bağışlar	4%	8%	-
	Diğer	8%	4%	12%
	Bilmiyorum	-	-	-

4. Sürdürülebilirlik Stratejileri “Zorunluluk ve Samimiyet”

Kanaat önderleri, sürdürülebilirlik stratejilerinin şirketlerin önceliklerinde yer almasına yönelik şirketleri/ kurumları samimi **bulmamaktadır**.

Kanaat önderleri, “yeşil mutabakat” ve “ihracat yapan şirketlerin müşterilerinin talep etmesi” nedeniyle sürdürülebilirlik stratejilerinin, şirketlerin gündemine girdiğini belirtmektedirler.

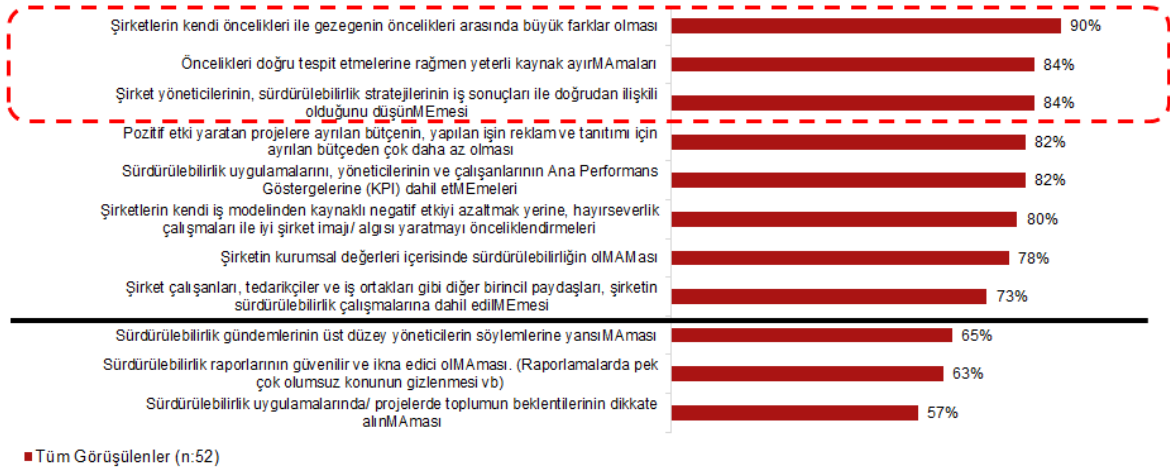
Grafikte yer alan yüzde oranları ilgili ifadelerle 4-Katılıyorum+5-Kesinlikle katılıyorum diyenlerin toplam yüzde değerini göstermektedir.

Soru: Sürdürülebilirlik stratejilerinin şirketlerin önceliklerinde yer almasına yönelik ekranda yer alan ifadelerle ne derece katıldığınızı işaretler misiniz?

5. Şirketlerin Sürdürülebilirlik Uygulamalarındaki Eksikliklerini Etkileyen Konular (T2B)

Kanaat önderleri, şirketlerin sürdürülebilirlik uygulamalarında her konuda yol alınması gerektiğini düşünürken özellikle temel eksikleri etkileyen 3 konuyu öne çıkarmaktadır;

- Şirketlerin kendi öncelikleri ile gezegenin öncelikleri arasında büyük farklar olması
- Öncelikleri doğru tespit etmelerine rağmen yeterli kaynak ayırmamaları
- Şirket yöneticilerinin, sürdürülebilirlik stratejilerinin iş sonuçları ile doğrudan ilişkili olduğunu düşünmemesi

Grafikte yer alan yüzde değerleri (T2B), 1-5 Etki likert ölçeğindeki en yüksek 2 düzeyin (4-Etkili + 5-Çok Etkili) toplamının yüzdesel oranını ifade etmektedir.

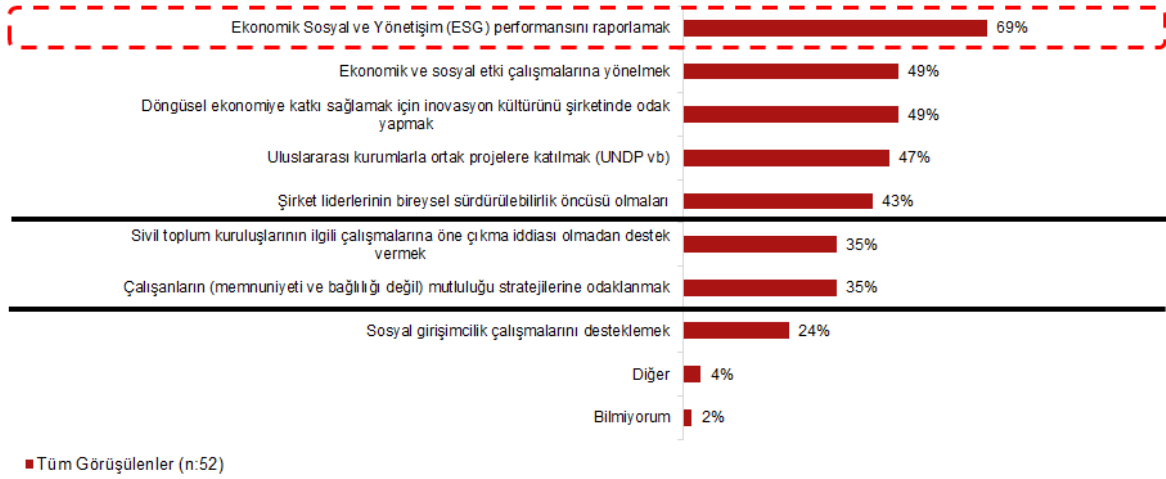
Soru: Şirketlerin sürdürülebilirlik uygulamalarında temel eksikliklerine yönelik ekranda yer alan konuları ne derece etkili buluyorsunuz lütfen işaretler misiniz?

6. Sürdürülebilirlik Çalışmalarını İş Modellerinin İçinde Değerlendiren, Performans Olarak Farklılaşan Şirketlerin En Fazla Odaklandığı Konular

Kanaat önderleri, sürdürülebilirlik çalışmalarını iş modellerinin içinde değerlendiren, performans olarak farklılaşan şirketlerin özellikle “*Ekonomik Sosyal ve Yönetişim (ESG) performansını raporlamaya*” odaklandığını düşünmektedir.

Kanaat önderlerine göre şirketler, “*Çalışanlar, STK’lar ve sosyal girişimcilik çalışmalarını destekleme*” konularına odaklanmada geride olduklarını belirtmektedirler.

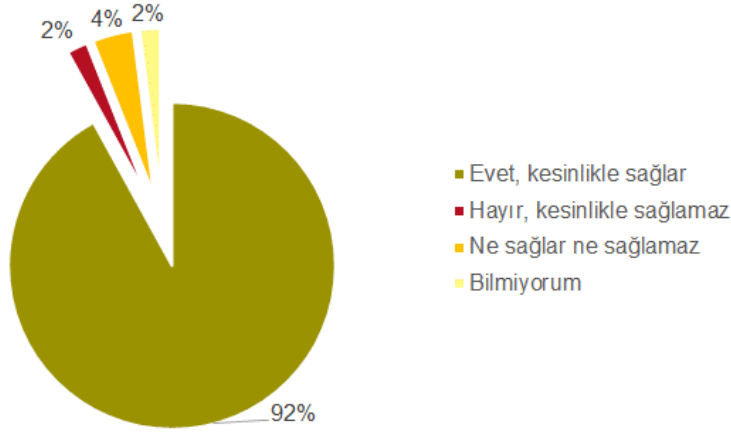

Soru: Sürdürülebilirlik çalışmalarını iş modellerinin içinde değerlendiren, performans olarak farklılaşan şirketler sizce hangi çalışmalara daha çok odaklanıyorlar? En fazla öne çıkan maksimum 4 alanı işaretleyiniz.

		TÜM KATILANLAR	Kadın Kanaat Önderleri	Erkek Kanaat Önderleri
Sürdürülebilirlik çalışmalarını iş modellerinin içinde değerlendiren, performans olarak farklılaşan şirketler sizce hangi çalışmalara daha çok odaklanıyorlar?	Baz	52	26	26
	Ekonomik Sosyal ve Yönetişim (ESG) performansını raporlamak	69%	65%	72%
	Ekonomik ve sosyal etki çalışmalarına yönelmek	49%	58%	40%
	Döngüsel ekonomiye katkı sağlamak için inovasyon kültürünü şirketinde odak yapmak	49%	58%	40%
	Uluslararası kurumlarla ortak projelere katılmak (UNDP vb)	47%	50%	44%
	Şirket liderlerinin bireysel sürdürülebilirlik öncüsü olmaları	43%	38%	48%
	Sivil toplum kuruluşlarının ilgili çalışmalarına öne çıkma iddiası olmadan destek vermek	35%	38%	32%
	Çalışanların (memnuniyeti ve bağlılığı değil) mutluluğu stratejilerine odaklanmak	35%	35%	36%
	Sosyal girişimcilik çalışmalarını desteklemek	24%	23%	24%
	Diğer	4%	8%	-
Bilmiyorum	2%	-	4%	

7. Sürdürülebilirlik Stratejileri ve Uygulamalarının Şirketlerin İtibarıyla İlişkisi

10 kanaat önderinin dokuzu, sürdürülebilirlik stratejileri ve uygulamalarının şirketlerin itibarına kesinlikle katkı sağladığını belirtmektedir.

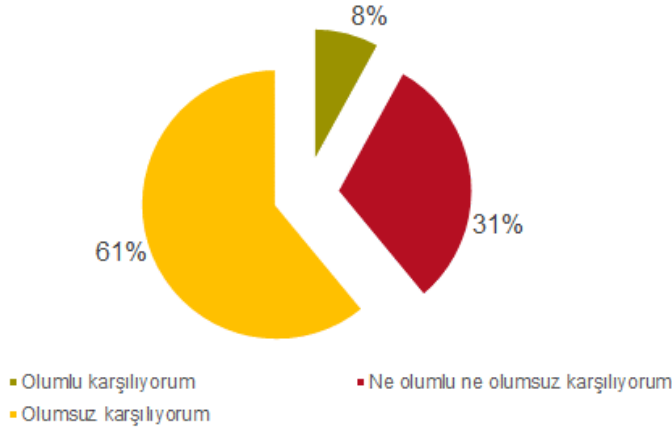

		TÜM KATILANLAR	Kadın Kanaat Önderleri	Erkek Kanaat Önderleri
Sürdürülebilirlik stratejileri ve uygulamaları şirketlerin itibarına bir katkı sağlar mı?	Baz	52	26	26
	Evet, kesinlikle sağlar	92%	96%	88%
	Hayır, kesinlikle sağlamaz	2%	4%	-
	Ne sağlar ne sağlamaz	4%	-	8%
	Bilmiyorum	2%	-	4%

8. Yeşil Yıkama/Aklama – Şirketler ve Sivil Toplum Kuruluşları

Kanaat önderlerinin %61'i, "adı yeşil yıkama/aklama ile anılan şirketlerin çeşitli konferans, zirve, toplantı, spor ve kültürel etkinliklere sponsor olmalarını olumsuz" karşılarken, %31'i ne olumlu ne olumsuz, %8'i olumlu karşıladığını belirtmektedir.

"Ne olumlu ne olumsuz karşılıyorum" şeklinde düşünen %31 kanaat önderlerinin oranı da dikkate alındığında konuyla adı yeşil yıkama ile anılan şirketlerin bu tür etkinlikleri katılımlarında farklı bir değerlendirme yapmak mümkündür.

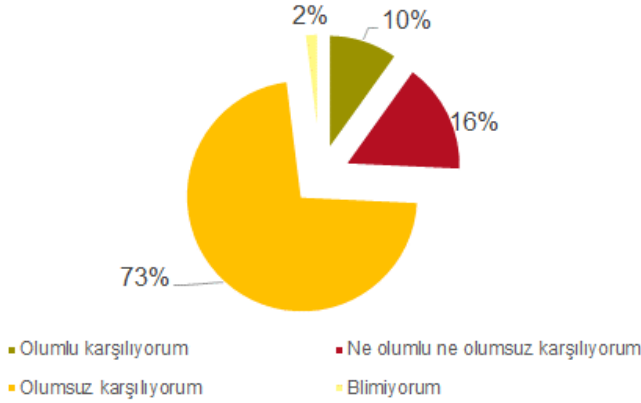

Tüm Görüşülenler (n:52)

		TÜM KATILANLAR	Kadın Kanaat Önderleri	Erkek Kanaat Önderleri
Adı yeşil yıkama/aklama ile anılan şirketlerin çeşitli konferans, zirve, toplantı, spor ve kültürel etkinliklere sponsor olmalarını nasıl karşılıyorsunuz?	Baz	52	26	26
	Olumlu karşılıyorum	8%	-	16%
	Ne olumlu ne olumsuz karşılıyorum	31%	35%	28%
	Olumsuz karşılıyorum	61%	65%	56%
	Bilmiyorum	-	-	-

Soru: Adı yeşil yıkama/aklama ile anılan şirketlerin çeşitli konferans, zirve, toplantı, spor ve kültürel etkinliklere sponsor olmalarını nasıl karşılıyorsunuz?

Kanaat önderlerinin %73'ü "sivil toplum kuruluşları ve toplumda kanaat önderi olarak anılan kişilerin kendi projeleri için adı yeşil yıkama/aklama ile anılan şirketlerden fon almasını olumsuz" karşılarken, %16'sı ne olumlu ne olumsuz ve %10'u olumlu karşıladığını belirtmektedir.

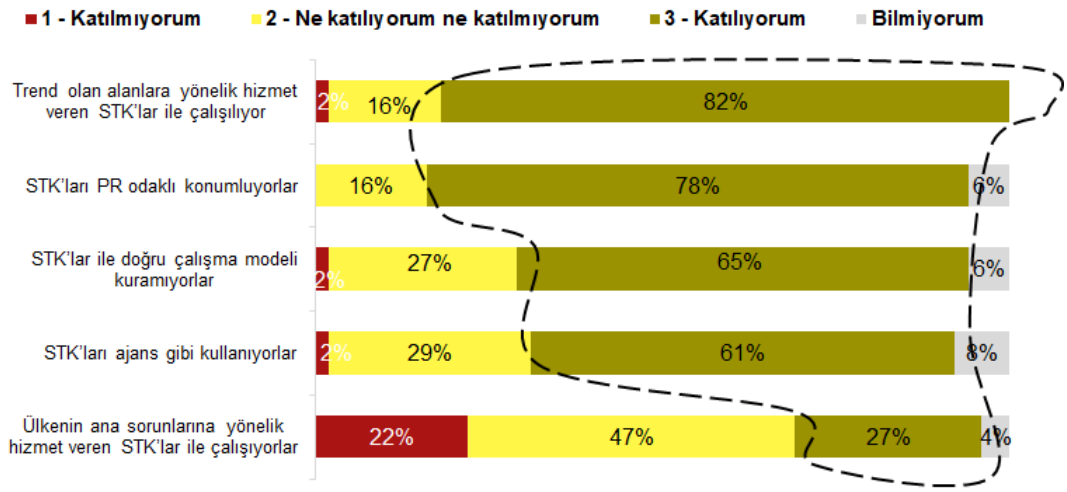
Tüm Görüşülenler (n:52)

		TÜM KATILANLAR	Kadın Kanaat Önderleri	Erkek Kanaat Önderleri
Sivil toplum kuruluşları ve toplumda kanaat önderi olarak anılan kişilerin kendi projeleri için adı yeşil yıkama/aklama ile anılan şirketlerden fon almasına yönelik düşüncenize en uygun yanıtı işaretler misiniz?	Baz	52	26	26
	Olumlu karşılıyorum	10%	4%	16%
	Ne olumlu ne olumsuz karşılıyorum	16%	23%	8%
	Olumsuz karşılıyorum	73%	69%	76%
	Bilmiyorum	2%	4%	-

Soru Sivil toplum kuruluşları ve toplumda kanaat önderi olarak anılan kişilerin kendi projeleri için adı yeşil yıkama/aklama ile anılan şirketlerden fon almasına yönelik düşüncenize en uygun yanıtı işaretler misiniz?

9. Özel Sektörün Sivil Toplum Kuruluşları ile İlişkilerine Yönelik Algı

Kanaat önderleri özel sektörün sivil toplum kuruluşları ile ilişkilerine yönelik, samimi olunmadığını, toplumun ana sorunlarına yönelik çalışmalara değil, trend olan alanlara yönelindiğini, STK'ları PR odaklı konumladıklarını belirtmektedir.

Baz: 52 (Tüm görüşülenler)

Soru: Özel sektörün sivil toplum kuruluşları ile ilişkilerine yönelik aşağıdaki ifadelere ne derece katılıyorsunuz lütfen işaretleyiniz

İletişim için

Nuray KOÇIK - nuraykocik@zennadanismanlik.com